

Sestrinski glasnik od 2011. do 2020. – desetljeće kvalitativnog napretka

Nursing Journal from 2011 to 2020 – a decade of qualitative progress

Damjan Abou Aldan

Glavni i odgovorni urednik / Editor-In-Chief

Srednja škola Koprivnica, Trg slobode 7, 48 000 Koprivnica, Hrvatska

Received June 30th 2021;

Accepted July 12th 2021;

Ključne riječi: Sestrinski glasnik • analiza • članci

Kratki naslov: Sestrinski glasnik – desetljeće napretka

Keywords: Nursing Journal • analysis • articles

Running head: Nursing Journal – a decade of progress

Autor za korespondenciju/ Corresponding author: Damjan Abou Aldan, Srednja škola Koprivnica, Trg slobode 7, 48 000 Koprivnica, Hrvatska • e-mail: daboualdan@gmail.com; sestri.glasnik@hums.hr

Sestrinski glasnik u posljednjih je deset godina postigao značajan kvantitativni napredak. Navedeno je vidljivo u ukupnom broju objavljenih članaka, posebice izvornih znanstvenih radova, ali i u činjenici da su medicinske sestre postale dominantni autori objavljenih radova. Štoviše, i prethodne su analize utvrdile sve izraženiju znanstvenu produktivnost medicinskih sestara, posebice onih povezanih s visokoškolskim ustanovama [1]. Ipak, potrebno je dodatno analizirati područja unutar kojih medicinske sestre provode istraživanja te utvrditi jesu li ona u skladu sa suvremenim očekivanjima smjera razvoja sestriinske discipline. Stoga je učinjena tematska analiza članaka i utvrđeno unutar kojih je područja u posljednjih deset godina objavljeno najviše članaka. Iz navedenog mogu proizaći preporuke za buduća istraživanja.

Kako ostvariti prepoznatljivost i značaj stručno-znanstvenog časopisa? jedno je od temeljnih pitanja uređivačkih odbora svakog časopisa koji se želi etablirati u znanstvenoj zajednici. Odgovor na to pitanje nije lak, posebice ako se uzme u obzir sve veći broj usko specijaliziranih časopisa unutar bio-medicinskog područja. Ne samo da je broj znanstvenih časopisa sve veći već je prisutna i disproporcionalnost njihova objavljivanja koja u disciplini sestriinstva dominira u SAD-u [2]. Uređivački se odbori stoga trude dobiti što veći broj kvalitetnih članaka kako bi odabrali i objavili upravo one koji će doprinijeti razvoju ne samo časopisa nego i same discipline. To neminovno znači da ne mogu svi prijavljeni članci biti i objavljeni, već se mora razvijati strog sustav selekcije koji će utvrditi jesu li rukopisi udovoljili formalnim zahtjevima časopisa, ali i uređivačkoj politici te viziji koju urednici imaju pred sobom i koja mora biti usklađena sa suvremenim promišljanjima o sestriinstvu.

U Sestrinskom je glasniku u periodu od 2011. do 2020. godine objavljeno ukupno 425 članaka što predstavlja značajan iskorak naspram prethodnog desetljeća [3]. Kako bi se utvrdio plan daljnjeg razvoja praćenjem tendencije objavljiva-

The Nursing journal has made significant quantitative progress in the last decade. This is evident in the total number of published articles, especially original articles, but also in the fact that nurses have become the dominant authors of published papers. Moreover, previous analysis have also identified an increasingly pronounced scientific nurses' productivity, especially those associated with higher education institutions [1]. However, further analysis of the areas within which nurses conduct research and determine whether they are in line with modern expectations of the development of the nursing discipline. Therefore, we made a thematic analysis of the articles. It established within which areas the most articles were published in the last decade. Recommendations for future research may emerge from the above.

How to accomplish the recognition and importance of a professional-scientific journal? is one of the fundamental issues of the editorial boards of any journal that seeks to establish itself in the scientific community. The answer to this question is not easy especially given the growing number of narrowly specialized journals within the biomedical field. Not only is the number of scientific journals increasing, but there is also a disproportion in their publication that dominates in the nursing discipline in the United States [2]. The editorial boards, therefore, try to get as many quality articles as possible in order to select and publish those that will contribute to the development of not only the journal but also the discipline itself. That inevitably means that not all submitted articles can be published. A strict selection system must be developed to determine whether the manuscripts meet the formal requirements of the journal, but also the editorial policy and vision that editors have and which must be consistent with modern considerations about nursing.

In the period from 2011 to 2020, a total of 425 articles were published in the Nursing Journal, which is a significant step forward compared to the previous decade [3]. To determi-

nja članaka eminentnih časopisa, učinjena je tematska analiza objavljenih članaka u prikazanom desetljeću. Njome se želi utvrditi unutar kojih su područja autori najviše provodili istraživanja i objavljivali svoje članke, te učiniti usporedba sa suvremenim kretanjima i temama u drugim sličnim časopisima.

Za potrebe ove analize, u obzir su uzete tri skupine članaka: stručni radovi, pregledni radovi i izvorni radovi. Druge vrste objavljenih članaka nisu se razmatrale s obzirom na to da su posrijedi ili rjeđe kategorizirani radovi (npr. prikazi slučajeva) ili obrađuju sadržaje koji se i kvantitativno mogu lako tematski kategorizirati (npr. prikazi knjiga). U izdvojenim skupinama članaka analizirano je njih 186 (isključivo oni kod kojih je nedvojbeno bilo da pripadaju samo jednoj od navedene tri kategorije) prilikom čega je utvrđeno 21 tematsko područje. U tablici 1. prikazana su tematska područja i broj objavljenih članaka za svaku kategoriju. Vidljivo je da je najviše radova tematski određeno u kategoriji *mentalno zdravlje* (38 radova od kojih je 21 izvorni rad), nakon toga slijedi tematsko područje *profesija*, a zatim teme pedi-

ne the plan of further development by following the tendency of publishing articles of eminent journals, a thematic analysis of published articles in the presented decade was done. It aims to determine within which areas the authors have conducted the most research and published their articles, and to make a comparison with contemporary trends and topics in other similar journals.

For this analysis, three groups of articles were considered: professional article, review articles, and original articles. Other types of published articles have not been considered, as they are either less frequently categorized papers (e. g., case reports) or deal with content that can be easily quantified thematically (e. g., book reviews). In separate groups of articles, 186 of them were analyzed (exclusively those that undoubtedly belonged to only one of the three categories), during which 21 thematic areas were identified. Table 1 shows the thematic areas and the number of published articles for each category. It is noticeable that most of the articles are thematically determined in the category of mental health (38 articles, of which 21 are original articles),

TABLICA / TABLE [1] TPrikaz objavljenih radova prema temama / Overview of published papers by themes

Tematsko područje / Thematic area	STRUČNI RAD / PROFESSIONAL ARTICLE	PREGLEDNI RAD / REVIEW ARTICLE	IZVORNI RAD / ORIGINAL ARTICLE	UKUPNO / TOTAL
Mentalno zdravlje / Mental health	11	6	21	38
Profesija / Profession	3	11	5	19
Pedijatrija / Pediatrics	8	5	2	15
Sestrinska skrb internističkih bolesnika / Nursing care of internist patients	7	3	2	12
Zdravstveni odgoj / Health education	6	3	3	12
Kvaliteta / Quality	4	1	7	12
Obrazovanje / Education	1	3	5	9
Sestrinska skrb psihijatrijskih bolesnika / Nursing care of psychiatric patients	1	5	3	9
Hitni medicinski postupci / Emergency medical procedures	1	1	5	7
Sigurnost / Security	1	2	3	6
Intenzivno liječenje / Intensive care	2	2	2	6
Povijest / History	2	3	0	5
Sestrinska skrb u ginekologiji / Nursing care in gynecology	1	2	2	5
Sestrinska skrb onkoloških bolesnika / Nursing care of oncology patients	2	1	2	5
Etika / Ethics	0	3	2	5
Javno zdravstvo / Public health	3	1	1	5
Sestrinska skrb u zajednici / Community nursing	0	2	2	4
Sestrinska skrb palijativnih bolesnika / Nursing care of palliative patients	0	3	0	3
Sestrinska skrb osoba starije životne dobi / Nursing care of the elderly	0	1	2	3
Epidemiologija / Epidemiology	1	1	1	3
Mediji / Media	0	1	2	3
Ostalo / The rest	4	9	15	28

jatrijske i internističke skrbi. Podjednak broj radova objavljen je u tematskom području *zdravstveni odgoj i kvaliteta*.

Budući da je najviše radova objavljeno u kategoriji *mentalno zdravlje*, moguće je učiniti i daljnju analizu objavljenih radova. Tako se uviđa kako unutar tog tematskog područja dominiraju teme koje se odnose na *sindrom izgaranja, stres i doživljaj kvalitete života pojedinih skupina*. Usprkos značaju navedenih tema, nameće se dvojba jesu li one dominantno vezane za disciplinu sestinstva ili se zapravo radi o tema koja dominantnije pripadaju nekim drugim disciplinama. Najzastupljenija klinička područja sestinske skrbi odnose se na pedijatriju i internu medicinu prilikom čega su objavljeni članci uglavnom usmjereni prema pojedinim kliničkim stanjima i bolestima (zato tematsko područje nosi naziv grane medicine), a oni koji su opisivali sestinsku skrb dominantno su upotrebljavali pristup „procesa zdravstvene njege“ putem pridruživanja sestinskih dijagnoza pojedinom zdravstvenom problemu.

Ostala tematska područja također donose radove koji su ovdje određeni prema sadržaju sažetka, ključnim riječima i pažljivom iščitavanju sadržaja članka. U tablici 2. nalaze se primjeri radova (po tri rada) koji su razvrstani prema prvih 6 tematskih područja. Iz tablice je razvidno koji su se radovi birali za pojedinu temu. Nadalje, iako posljednje tematsko područje (ostali) obuhvaća najveći broj radova, oni su izdvojeni upravo zato što ih u prethodne kategorije nije bilo moguće razvrstati, a vjerojatno bi svaki od tih radova zahtijevao zasebnu kategoriju (npr. mišićno skeletno opterećenje medicinskih sestara, križobolja srednjoškolača, korištenje društvenih mreža, biljni lijekovi, migracija studenata sestinstva i drugo).

Iz učinjene tematske analize može se zaključiti da su medicinske sestre, kao najdominantnija skupina autora članaka

followed by the thematic area of professions, pediatric and internal medicine care, and health care. An equal number of papers were published in the thematic area of health education and quality.

Considering that most papers have been published in the category of mental health, it is possible to make a further analysis of the published papers. Thus, it is noticeable that within this thematic area, dominate topics related to burnout syndrome, stress, and the experience of the quality of life of some groups. Despite the importance of these themes, it is doubtful whether they are predominantly related to nursing or whether they are more dominant in some other disciplines. The most common clinical areas of nursing care are pediatrics and internal medicine, where the published articles mainly focus on individual clinical conditions and diseases (hence the thematic area is called by the branch of medicine), and those who described nursing predominantly used the approach “health care process” by associating nursing diagnoses with a particular health problem.

Other thematic areas also present papers that are determined here according to the content of the abstract, keywords and careful reading of the content of the article. Table 2 contains examples of papers (three papers each) that are classified according to the first six thematic areas. Table shows which papers were selected for each topic. Furthermore, although the last thematic area (others) covers the most papers, they were singled out precisely because they could not be classified into previous categories, and probably each of these papers would require a separate category (e. g., musculoskeletal load of nurses, high school students back pain, use of social networks, herbal medicines, migration of nursing students, etc.).

TABLICA / TABLE [2] Primjeri radova prema pojedinim temama / Examples of papers by individual themes

MENTALNO ZDRAVLJE / MENTAL HEALTH	Novak, V. (2014). Sindrom izgaranja medicinskih djelatnika u radu s umirućim pacijentima / Burnout syndrom among medical professionals working with terminally ill patients. <i>Sestrinski glasnik</i> , 19 (3), 189–195. Volkmer Starešina, R., Šegulja, S., Poje, B., Cindrić, Ž. i Piščanec, I. (2017). Kvaliteta života zaposlenih majki u Primorsko-goranskoj županiji / The quality of life of working mothers in the Croatian Primorje-Gorski Kotar County. <i>Sestrinski glasnik</i> , 22 (1), 63–71. Samolec, M. i Železnik, D. (2018). Sindrom izgaranja medicinskih sestara / tehničara u radu s infektivnim bolesnicima / Burnout syndrom among medical professionals working with infectious patient. <i>Sestrinski glasnik</i> , 23 (1), 5–9.
PROFESIJA / PROFESSION	Ljubičić, M. i Šare, S. (2015). Povezanost teorije i prakse u zdravstvenoj njezi / The connection between theory and practice in nursing care. <i>Sestrinski glasnik</i> , 20 (3), 254–256. Barać, I., Plužarić, J., Kanisek, S. i Dubac Nemet1, L. (2015). Zadovoljstvo poslom kod medicinskih sestara i tehničara u odnosu na mjesto rada. <i>Sestrinski glasnik</i> , 20 (1), 27–32. Gavranić, D., Iveta, V. i Sindik, J. (2015). Percepcija zanimanja medicinske sestre u javnosti. <i>Sestrinski glasnik</i> , 20 (2), 115–120.
PEDIJARIJA / PEDIATRICS	Munivrana, Š. i Čurić, K. (2013). Epidemiološke karakteristike atopijskog dermatitisa u male djece. <i>Sestrinski glasnik</i> , 18 (3), 199–202. Šilje, M. (2018). Pedijatrijski pacijent i cistična fibroza / Pediatric patient with cystic fibrosi. <i>Sestrinski glasnik</i> , 23(1), 11–12. Ljubičić, M., Kranjčec, B., Šare, S. i Gusar, I. (2021). Zdravstvena njega djeteta s Downovim sindromom oboljelog od leukemije / Nursing care of a child with Down syndrome suffering from leukemia. <i>Sestrinski glasnik</i> , 26 (1), 41–44.
INTERNA MEDICINA / INTERNAL MEDICINE	Bituh, M. (2016). Sestrinska skrb bolesnika s dekompenzacijom srca / Nursing health care for patient with heart decompensation. <i>Sestrinski glasnik</i> , 21 (1), 53–58. Haklička, K. (2017). Sestrinske dijagnoze u bolesnika s trajnim elektrostimulatorom / Nursing diagnosis in patients with permanent pacemakers. <i>Sestrinski glasnik</i> , 22 (1), 52–57. Marija, S. i Besednik, V. (2018). Intervencije medicinske sestre kod terapijskih postupaka u pacijenata s hladnom autoimunom hemolitičkom anemijom (AIHA) / Nurse interventions with therapeutic procedures in patients with cold autoimmune hemolytic anemia (AIHA). <i>Sestrinski glasnik</i> , 23 (Supplement 1-2018), 25–25.

ZDRAVSTVENI ODGOJ / HEALTH EDUCATION	Brož, A. (2013). Važnost medicinske sestre u edukaciji roditelja o zdravstvenoj njezi novorođenčeta. <i>Sestrinski glasnik</i> , 18 (1), 7–11. Požar, H. (2017). Važnost zdravstvene edukacije u prevenciji ishemijske bolesti srca / The importance of health education in the prevention of ischemic heart disease. <i>Sestrinski glasnik</i> , 22 (2), 143–148. Madžarac, A., Rožman, J. i Španić, I. (2020). Utjecaj zdravstvenog odgoja na rizično seksualno ponašanje među učenicima srednjih škola / The impact of health education on risky sexual behavior among high school students. <i>Sestrinski glasnik</i> , 25 (1), 41–44.
KVALITETA / QUALITY	Munko, T., Mustajbegović, J. i Milošević, M. (2015). Učinci radnog okoliša na ishode kvalitete zdravstvene njege. <i>Sestrinski glasnik</i> , 20 (1), 21–26. Režić, S. i Pauker, K. (2017). Što nam analiza liste za praćenje dekubitusa može pokazati? / What can we learn from the pressure ulcer data sheet analysis?. <i>Sestrinski glasnik</i> , 22 (1), 48–51. Ristić, J., Mrkonjić, R. i Rukavina, M. (2018). Uvjet pozitivnog okruženja u operacijskoj sali - pozitivna komunikacija / The condition of a positive environment in the operating room - positive communication. <i>Sestrinski glasnik</i> , 23(2), 91–94.

u časopisu *Sestrinski glasnik*, u proteklom desetljeću razvijale svoj istraživački interes u mnogim područjima koja se direktno ili indirektno povezuju sa zdravstvenom skrbi. No, također se uviđa da su obrađivane teme više pripadale drugim disciplinama negoli samom sestriinstvu, pa čak i onda kada su se obrađivali klinički sadržaji kod kojih je često relativno malen naglasak na samu sestriinsku skrb. Stoga je potrebno poticati upravo ona istraživanja i pripremu radova koji će se sve više usmjeravati na propitivanje istinske uloge medicinskih sestara unutar zdravstvenog sustava. Iz sličnih analiza može se predložiti da se sestriinska istraživanja usmjere na šest područja: a) demografske specifičnosti, b) globalizacija i sve veće razlike, c) razvoj tehnologija, d) individualizirana skrb ili personalizirana skrb, e) zdravstvene politike i regulacije te f) promjene u radnoj snazi sestriinstva [4]. Navedene je preporuke moguće primijeniti i u našem okruženju te ih dodatno razraditi prema sljedećim smjernicama za promišljanje o mogućim istraživanjima:

- Predlaže se analiza problema iz sestriinske discipline na način da se uvažavaju geografske i kulturološke specifičnosti stavljajući ih u kontekst svjetskih zbivanja ili uspoređujući s rezultatima iz drugih podneblja. Iako je sestriinska skrb univerzalan fenomen, ipak mora uvažavati specifičnosti kulture i mjesta u kojoj se provodi, te bi uvažavanje tih razlika u postavljanju istraživačkih pitanja moglo prikazati značajne rezultate od velikog znanstvenog interesa.
- Predlaže se provoditi istraživanja unutar autonomne sestriinske paradigme i sestriinskih teorija. Činjenica jest da se takva istraživanja na svjetskoj razini provode nekoliko proteklih desetljeća, a sestriinstvo se na ovim područjima sa sestriinskim teorijama upoznaje tek posljednjih deset godina putem pojedinih diplomskih studija. Trebalo bi poticati promišljanje i postavljanje istraživačkih pitanja potaknutih upravo pretpostavkama sestriinskih teorija koje predstavljaju autonoman način propitivanja esencije sestriinstva i jedinstvenosti sestriinske skrbi za bolesnika.
- Predlaže se postavljanje hipoteza koje će se isticati znanstvenom kreativnošću, istraživačkom znatiželjom i svojevrsnom hrabrošću za ona pitanja čije je rezultate iznimno teško pretpostaviti. Istraživanjima bi se otkrivala nova područja, argumentirano preoblikovali ustaljeni načini razmišljanja i osiguravalo bi se direktno poboljšanje sestriinske skrbi.

From the thematic analysis, we can conclude that nurses, as the most dominant group of authors of articles in the *Nursing Journal*, have developed their research interest in the past decade in many areas directly or indirectly related to health care. However, it is also notable that the covered themes belonged more to other disciplines than to nursing. Even when dealing with clinical content, there was often a relatively small emphasis on nursing care. Therefore, it is necessary to encourage research and preparation of papers that will increasingly focus on questioning the true role of nurses within the health system. From similar analyzes, it can be suggested that nursing research focuses on six areas: a) demographic specificities, b) globalization and growing disparities, c) technology development, d) individualized care or personalized care, e) health policies and regulations, and f) changes in the nursing workforce [4]. These recommendations can be applied in our environment and further developed according to the following guidelines for reflection on possible research:

- It is proposed to analyze the problems from the nursing discipline in a way that considers geographical and cultural specifics by placing them in the context of world events or comparing them with results from other climates. Although nursing care is a universal phenomenon, it must nevertheless consider the specifics of the culture and the place where it is carried out. Taking into account these differences in asking research questions could show significant results of great scientific interest.
- It is proposed to conduct research within the autonomous nursing paradigm and nursing theories. The fact is that such research has been conducted worldwide for the past few decades, and nursing in these areas has only become acquainted with nursing theories in the last ten years through individual graduate studies. Reflection and questioning of research questions prompted precisely by the assumptions of nursing theories that represent an autonomous way of questioning the essence of nursing, and the uniqueness of nursing care for the patient should be encouraged.
- It is proposed to set hypotheses that will stand out with scientific creativity, research curiosity, and a peculiar courage for those issues whose results are extremely difficult to predict. Research would reveal new areas, argumentatively reshape established ways of thinking, and ensure improvement in nursing care.

Literatura / References

- [1] Vičić Hudorović V. Koji autori najčešće publiciraju u časopisu „Sestrinski glasnik“ i kako su povezani s visokoškolskim institucijama? Which authors most usually publish in the „Nursing Journal“ and how are they related to higher education institutions?. *Sestrinski glasnik*. 2015; 20 (3), 193–195. <https://doi.org/10.11608/sgnj.2015.20.040>
- [2] Yanbing S, Hua L, Chao L, Fenglan W, Zhiguang D. The state of nursing research from 2000 to 2019: A global analysis. *J Adv Nurs*. 2021; 77 (1): 162–175. doi: 10.1111/jan.14564.
- [3] Abou Aldan D. Nursing Journal from 2011 to 2020 – a decade of quantitative progress. *Sestrinski glasnik*. 2021; 26 (1).
- [4] Im EO, Sakashita R, Lin CC, Lee TH, Tsai HM, Inouye J. Current Trends in Nursing Research Across Five Locations: The United States, South Korea, Taiwan, Japan, and Hong Kong. *J Nurs Scholarsh*. 2020 Nov; 52 (6): 671–679. doi: 10.1111/jnu.12592.